

Наукові праці Національного авіаційного університету: Серія «Юридичний вісник. Повітряне і космічне право». 2022. № 3 (64). С. 78-86.

4. Валюшко І.О. Інформаційна безпека України в контексті російсько-українського конфлікту. Дис... канд. політичних наук. Спец. 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку. Київ, 2018. 210 с.

5. Fruhlinger J. What is information security? Definition, principles, and jobs. CSO United States. 17.01.2020. URL: <https://www.csoonline.com/article/3513899/what-is-information-security-definition-principles-and-jobs.html>

6. Почепцов Г. Контр- не всегда плохо, особенно если это контрпропаганда. *Детектор медиа*. 02.06.2019. URL: <https://ms.detector.media/mediaanalitika/post/22973/2019-06-02-kontr-ne-vsegda-plokho-osobenno-esly-jeto-kontrpropaganda/>

7. Почепцов Г. Метапропаганда как доминирование пропаганды над идеологией, а не наоборот. *Хвиля*. 17.09.2018. URL: <https://hvylya.net/analytics/society/metapropaganda-kak-dominirovanie-propagandyi-nad-ideologiyey-a-ne-naoborot.html>

УДК 347.73 (043.2)

Кузьмін А.Р., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ ПИТАННЯ НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ В РАМКАХ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З МВФ

Після розпаду СРСР Україна опинилася в досить складній ситуації політико-економічного характеру. Поки політична еліта вирішувала питання обрання нового курсу для країни, економіка зазнала значної кризи. Саме для швидкого вирішення цих проблем потрібні були кредити. Це, в свою чергу і призвело до розширення співробітництва з такою організацією як Міжнародний Валютний Фонд (далі – МВФ).

Для того, щоб отримати правовий статус члена МВФ, мати можливість вступати з ним у міжнародні правовідносини, Україна мала пройти всі етапи та процедурні стадії, що передбачені статутними нормами Уставу МВФ. 27 грудня 1991 р. Уряд України звернувся до МВФ із проханням про надання членства у Фонді.

03 червня 1992 р. Верховною Радою України було прийнято закон «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації. Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій» № 2402-ХІІ. Україна стала членом Міжнародного

валютного фонду, а 1 квітня 2009 р. Україна ратифікувала Закон України «Про прийняття Поправок до Статей Угоди Міжнародного валютного фонду». Відповідно до норм цього закону, Кабінет Міністрів України отримав повноваження вирішувати всі питання вступу України до вищезазначених організацій, шляхом приєднання до угод, необхідних для співпраці та виконання умов. Звісно, Україна отримала право одержувати кошти на будь-яку обговорену суму, внаслідок здійснення операцій відповідно до Статей угоди МВФ.

Квота України мала становити 665 млн. СПЗ, а підписний внесок України буде дорівнювати її квоті. Було передбачено, що 22,7% підписного внеску Україна сплатить в СПЗ або у валютах інших держав-членів, обраних директором-розпорядником з тих валют, які Фонд отримуватиме відповідно до чинного оперативного бюджету під час платежу. Залишок підписного внеску мав бути сплачений у валюті України протягом 6 місяців після набуття членства у Фонді [1, с. 207].

18 вересня 2006 р. відбувся тринадцятий перегляд. Унаслідок цього збільшення квота України зменшилася з 0,64% до 0,63% у статутному капіталі Фонду, а після завершення у січні 2016 року 14-го перегляду квот країн-членів Міжнародного валютного фонду (МВФ) Україна отримала підтвердження про збільшення її квоти у Фонді на 639,8 млн. спеціальних прав запозичення (СПЗ) до 2011,8 млн. СПЗ, що орієнтовно становить 2796,4 млн. дол. США [2].

У правовідносинах з Фондом Україна не має ніяких преференцій і виступає як типовий позичальник. У глобальній економічній системі вона буде залишатися на тому місці, яке їй визначають економічно розвинуті країни [3, с. 11].

Протягом усього періоду співробітництва України з МВФ застосовуються специфічні умови надання та повернення кредитів, які впливають із багатьох факторів, включаючи: цілі надання кредитних коштів, статусу України та інших обставин. С.Я. Боринець визначає міжнародний кредит як надання у тимчасове користування грошово-матеріальних ресурсів одними суб'єктами міжнародного права іншим на умовах зворотності та виплати процентів, як правило, у вигляді позик [2, с. 203].

У сьогоденних умовах МВФ на міжнародній арені виступає як кредитор та координатор кредитів інших міжнародних фінансових організацій, обсяги фінансових вливань яких можуть перевищувати кредити фонду.

Для отримання кредиту від МВФ Україні необхідно надати Фонду Лист про наміри проханням про видачу кредиту та Меморандум, у якому викладається сучасний стан економіки, проблеми, вирішення яких

потребує фінансового втручання, та урядову програму змін в її економічній політиці зі встановленням критеріїв реалізації цієї програми.

Після початку збройної агресії російської федерації, Українська влада припинила співпрацю з Міжнародним валютним фондом в рамках програми Stand-by, у наслідок неможливості виконання фінансових зобов'язань. Загалом, за 2022 рік, Україна отримала від МВФ 2,715 млрд дол. Таким чином, у розрахунках з фондом Київ вийшов майже «в нуль», адже на погашення попередніх позик перед МВФ уряд витратив близько 2,38 млрд дол [4].

Задля стабілізації економічного становища країни владою було запропоновано новий меморандум. Лист про наміри директору-розпоряднику МВФ був надісланий 8 грудня 2022 року. Аналізуючи текст даного листа, можна виділити такі основні зобов'язання, які бере на себе Україна: розробка плану дій із запобігання та погашення заборгованостей держави за низкою видатків; реєстрація законопроекту про скасування низки податкових пільг, запроваджених після початку великої війни; підготовка реформи системи соціального захисту, аби забезпечити адресну та ефективну допомогу вразливих груп населення; підготовка технічного завдання та методології для проведення діагностики банків, аби визначити реальний стан їх капіталів; призначення наглядової ради НАК «Нафтогаз».

Можна зробити висновок, що основною в рамках співпраці з МВФ має стати зміна економічної політики, яка б дійсно привела до стабілізації, вирівнювання торгового і платіжного балансу, до зменшення зовнішніх боргів. Це можна зробити шляхом прийняття низки законодавчих актів, чи змін до існуючого законодавства та введення контролю за виконанням та розпорядженням запозичених коштів/кредитів. Потрібно розуміти, що кредити ніколи не можуть бути засобом для виходу із кризи – це лише відтягування часу до дефолту. І хоча співпраця з МВФ дозволила встановити та зафіксувати платіжний баланс та не допустила дефолту в країні, вимоги МВФ для подальшої співпраці з Україною мають негативний вплив на добробут населення в довгостроковій перспективі.

Література

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник. Київ: Знання, 2008. 570 с.

2. Лабунська А.В. Правовий статус Міжнародного валютного фонду та співробітництво з Україною: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.11. Київ, 2019. 229 с. URL: http://idpnan.org.ua/files/labunska-a.v.-pravoviy-status-mijnarodnogo-valyutnogo-fondu-ta-spivrobotnitstvo-z-ukrayinoyu_.pdf (дата звернення: 05.02.2023).

3. Дрисколл Д.Д. Международный валютный фонд и Всемирный банк для реконструкции и развития: в чём их различие? Вашингтон: МВФ, 1992. 20 с.

4. Економічна правда. Україна хоче отримати від МВФ ще 16 мільярдів доларів. Чи буде нова програма? Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/01/31/696522/> (дата звернення: 07.02.2023).

УДК 342.9(043.2)

Кунєв Ю.Д., д.ю.н., професор,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЕТАПИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Метою проведеного дослідження було визначення основних етапів розвитку адміністративного права, спираючись на стратегію реалізації прав і законних інтересів осіб в адміністративному законодавстві.

Для визначення шляхів розвитку адміністративного законодавства потрібно враховувати, що адміністративне право будь-якої країни виконує завдання правового забезпечення існуючого суспільного ладу, системи влади в державі та реалізації цілей правлячої еліти. Здійснюючи зміни, потрібно чітко усвідомлювати, в якій точці ланцюгу етапів розвитку знаходиться адміністративне законодавство певної країни, який існує шлях переходу на наступний етап і яким чином його долати.

У загальній історії становлення адміністративного права вирізняють певні основні етапи. Будемо спиратися на періодизацію, яку наводять автори академічного курсу [1] і С.Г. Стеценко [2] та доповнимо її.

I. Виникнення науки камералістики (від нім. «kameralistik» – управління двірцевою казною та майном). Приходиться на початок XVIII ст.

II. Поділ камералістики на «стару» (вивчала питання фінансів, економіки, господарства) *та «нову»* (питання поліції, мануфактурної, гірничої справи та ін.), що стався у середині XVIII ст.

III. Становлення поліцейського права (як галузі, призначеної здійснювати внутрішнє управління).

IV. Перехід від поліцейського до адміністративного права (друга половина XIX ст.), відбувався під впливом буржуазних революцій насамперед Французької революції 1789 р.), коли права та свободи людини були протиставлені всемогутності держави. Методи прямого примусу, що використовувалися поліцейським правом, було модифіковано на підставах верховенства права та ідей правової держави. У суспільстві почали виникати та обстоюватись ідеї про те, що управління повинно базуватися на вимогах закону, з обов'язковим урахуванням прав і свобод громадян, що державне управління не може здійснюватися на власний розсуд чиновників.